

Børnesyn

Et materiale til skolens arbejde
Udviklet af Anne Hejgaard, UCN for

Den Mangfoldige Folkeskole

Kære ressourceperson/leder

I nedenstående materiale finder du forslag til to processer, hvormed du kan arbejde med medarbejdernes børnesyn.

Materialet er opdelt i to eksemplarer, og det er derfor op til din/jeres vurdering, hvor det passer bedst til netop jer og jeres organisation at begynde. De to eksemplarer tager hver især afsæt i de tidligere delte webinarer¹ om børnesyn. **Den første del** er således hæftet til webinar vol. 1, og **Den anden del** er hæftet til webinar vol. 2.

Den første del er tilrettelagt særligt til jer, 1) hvor jeres snakke om børnesyn er i opstartsfasen, 2) hvor I øver, at børnesynet skal være eksplicit udtalt eller 3) hvis du/I vurderer, at der nogle grundlæggende elementer i dét at forstå, hvad børnesyn er, og hvad I egentlig skal med det, som ikke helt er på plads. NB: Tiden brugt på denne del, er aldrig spildt!

Den anden del er tilrettelagt som et trin ovenpå den første del. Det forudsættes altså, at både I og medarbejdere har en grundlæggende viden om og forståelse for børnesynet. Tillige at I kan reflektere sammen om, hvad børnesynet kommer af, hvilken betydning det har og hvorfor det netop er dét børnesyn, som skaber fundamentet for jeres pædagogiske og didaktiske praksis. Når denne grundlæggende viden og forståelse er på plads, så kan I ved hjælp af **Den anden del** træde op på næste trin, hvor I sammen udforsker jeres konkrete praksis med at omsætte børnesynet i hverdagen med eleverne.

Vores råd vil altid være, at hvis I er i tvivl om, hvor I skal starte, så start med det grundlæggende (del 1). Det anbefaler vi, fordi vi ved, at fælles sprog skaber fælles retning. Konkret betyder det, at jo mere I hører og taler om det samme (børnesyn) – og med afsæt i fælles gennemarbejdet materiale – desto bedre forudsætning vil I have for at lykkes i jeres videre arbejde med at omsætte jeres "tænkte" børnesyn til konkret praksis sammen med eleverne.

Det er givet, at et materiale som dette er skabt som et eksempel og som anbefaling til, hvorledes man kan arbejdet med børnesyn². Dermed er det også givet, at et materiale som dette tillige ikke er udtømmende eller kan sigte mod at ramme specifikt ned i hver enkeltes skoles konkrete kompetencebehov. Vi opfordrer derfor til, at I som ressourceperson og/eller leder er opmærksomme på, hvor netop jeres medarbejdere har behov for, at I lægger et særligt fokus.

¹ Find webinarer på www.denmangfoldigefolkeskole.dk -Videndeling - Materialer - Børnesyn

² Specifikt i henhold til det nutidige børnesyn, som er formuleret i projekt Den Mangfoldige Folkeskole.

Materialet er lavet som en konkret drejebog, hvor du som facilitator får en skabelon, hvorfra du kan facilitere en proces med medarbejderne i arbejdet med jeres børnesyn.

Under hver del er der skrevet en plan, hvor der er indtænkt både en før, under og efter-fase. Under denne er der indsat en drejebog. De indsatte tider (kl. 14.00-17.00/17.30) er fiktive og kan naturligvis justeres alt efter, hvor lang tid I har til de pågældende processer. Vi gør dog opmærksom på, at vi ikke anbefaler, at I bruger mindre tid end angivet, da erfaring viser, at gode processer kræver både refleksions- og arbejdstid for at få materialet både gennemarbejdet, og for at skabe gode betingelser for at det kan og vil blive omsat/anvendt efterfølgende. Såfremt I finder det vanskeligt at finde de anbefalende 3 timer til hver del, kan I med fordel dele jeres arrangement over i fx to dele, så I sikrer jer fornuftig arbejdstid til elementerne i materialet. Bemærk, at der i drejebøgerne ikke er afsat angivet tid til opstart af arrangement, da det er vores erfaring, at dette er meget kontekstafhængigt ved et internt afviklet arrangement.

Del 1 – plan

Før-fase

Forberedelse til ressourcpersoner, leder og facilitator af processen

Se webinarret i sin fulde længde, og drøft gerne internt mellem ledelse og ressourcpersoner, om der er noget, I særligt hæfter jer ved, som bliver vigtigt at gøre noget ekstra ud af, eller som skal skrues op eller ned for.

Sørg for at have gennemlæst denne vejledning, og bliv fortrolig med drejebogen, således du kan navigere i de forskellige planlagte processer. I drejebogens højre spalte fremgår det, hvilke materialer der er nødvendige til nogle af processerne.

Sørg for at have aftalt på forhånd, hvem der skal arbejde sammen i grupper, hvem der er ansvarlig for at skrive noter for grupper, hvem der er ordstyrer/tidsansvarlig i hver gruppe under processerne samt hvem der er ansvarlig for den afsluttende fremlæggelse/deling i plenum. Det er op til jer, om I beslutter dette inden, eller om I vil sørge for at give hver gruppe 2 min indledningsvis til at aftale denne rollefordeling internt i gruppen.

Forberedelse til medarbejderne

Der er ingen forberedelse til medarbejderne; MEN det er vigtigt, at de ved, hvad arrangementet handler om, så de er mentalt forberedte på, hvad de skal i de pågældende timer.

Såfremt I gerne vil have, at medarbejderne selv har mulighed for at orientere sig i noget/tune sig mentalt ind på dagens indhold inden arrangementet, så kan de med fordel lytte til denne podcast fra UCN: **POP Episode 55: Relationskompetence**. Hvis I vælger at tilbyde medarbejderne dette, så er det givet, at I naturligvis selv også skal have lyttet til denne inden. Podcasten varer 42 min og kan findes på alle streamingtjenester.

Processen

Se drejebog. I drejebogen er angivet de tidsintervaller i minutter i webinarret – som vi anbefaler I ser. De slides, der henvises til, ligger – ligesom webinarerne – på www.denmangfoldigefolkeskole.dk -Videndeling - Materialer - Børnesyn.

Det kan anbefales, at I som ledelse/ressourcpersoner undervejs ved øvelserne går rundt og lytter med ved grupperne. Her kan I med fordel skrive lidt noter med observationer og pointer, som I gerne vil fastholde som data til jeres efterarbejde af arrangementet samt det videre arbejde med hele processen "arbejdet med fælles børnesyn".

Efter-fasen

I har som ledelse/ressourcpersoner alle gruppernes A3-papir, hvorpå der fremgår deres vigtigste pointer + hvad de særligt tager med derfra + hvad de ønsker, at I arbejder videre med. Ligeledes har I hver af jeres egne nedskrevne observationer og pointer, fra I gik rundt og lyttede ved gruppeprocesserne.

Denne data vil vi anbefale, at I tager afsæt i, når I planlægger jeres videre proces herfra. Det er givet, at det er afgørende, at det er tydeligt for medarbejdere, hvor I aktuelt er, og hvor I sammen er på vej hen i jeres procesarbejde med et fælles børnesyn i praksis.

Efter arbejdet med **Den første del** af dette materiale, vil vi stærkt anbefale, at I går videre med **Den anden del**, som er koblet på webinar 2 om børnesyn "Børnesyn i pædagogisk praksis vol. 2 – når forskellige briller giver forskellige børnesyn". Næste del vil understøtte jeres arbejde med at omsætte jeres viden om børnesyn til mere konkret pædagogisk og didaktisk praksis.

Del 2 – plan

Før-fase

Forberedelse til ressourcepersoner, leder og facilitator af processen

Se webinar 1, hvis I ikke har været igennem **Den første del** og arbejdsprocessen, som er knyttet hertil.

Såfremt medarbejderne forinden skal lytte til nedenstående podcast, så er det givet, at I naturligvis også har hørt denne forinden.

Se webinar vol. 2 i sin fulde længde, og drøft gerne internt mellem ledelse og ressourcepersoner, om der er noget, I særligt hæfter jer ved, som bliver vigtigt at gøre noget ekstra ud af eller prioritere yderligere tid til.

Sørg for at have gennemlæst denne vejledning, og bliv fortrolig med drejebogen, således du kan navigere i de forskellige planlagte processer. I drejebogens højre spalte fremgår det, hvilke materialer, der er nødvendige til nogle af processerne.

Sørg for at have aftalt på forhånd, hvem der skal arbejde sammen i grupper, hvem der er ansvarlig for at skrive noter for grupper, hvem der er ordstyrer/tidsansvarlig i hver gruppe under processerne samt hvem der er ansvarlig for den afsluttende fremlæggelse/deling i plenum. Det er op til jer, om I beslutter dette inden, eller om I vil sørge for at give hver gruppe 2 min indledningsvist til at aftale denne rollefordeling internt i gruppen.

Forberedelse til medarbejderne

Se webinar 1, hvis I ikke har været igennem **Den første del** og arbejdsprocessen, som er knyttet hertil.

Såfremt I har anvendt **Den første del**, og den dertilhørende arbejdsproces, så kan det anbefales, at medarbejderne forinden arrangementet lytter til podcasten fra UCN - POP episode 7: Skældud – børn gør det godt, hvis de kan. Det vil understøtte deres mulighed for at være mentalt tunet ind på dagens indhold inden arrangementet. Men det er ikke en nødvendig forudsætning. Hvis I vælger at tilbyde medarbejderne dette, så er det givet, at I naturligvis selv også skal have lyttet til denne inden. Podcasten varer 40 min og kan findes på alle streamingtjenester.

Processen

Se drejebog. I drejebogen er angivet de tidsintervaller i minutter i webinarret – som vi anbefaler I ser. De slides, der henvises til, ligger – ligesom webinarerne – på Denmangfoldigefolkeskole.dk under Videndeling – Webinarer.

Det kan anbefales, at I som ledelse/ressourcepersoner undervejs ved øvelserne går rundt og lytter med ved grupperne. Her kan I med fordel skrive lidt noter med observationer og pointer, som I gerne vil fastholde som data til jeres efterarbejde med arrangementet og det videre arbejde med hele processen ”arbejdet med fælles børnesyn”.

Efter-fasen

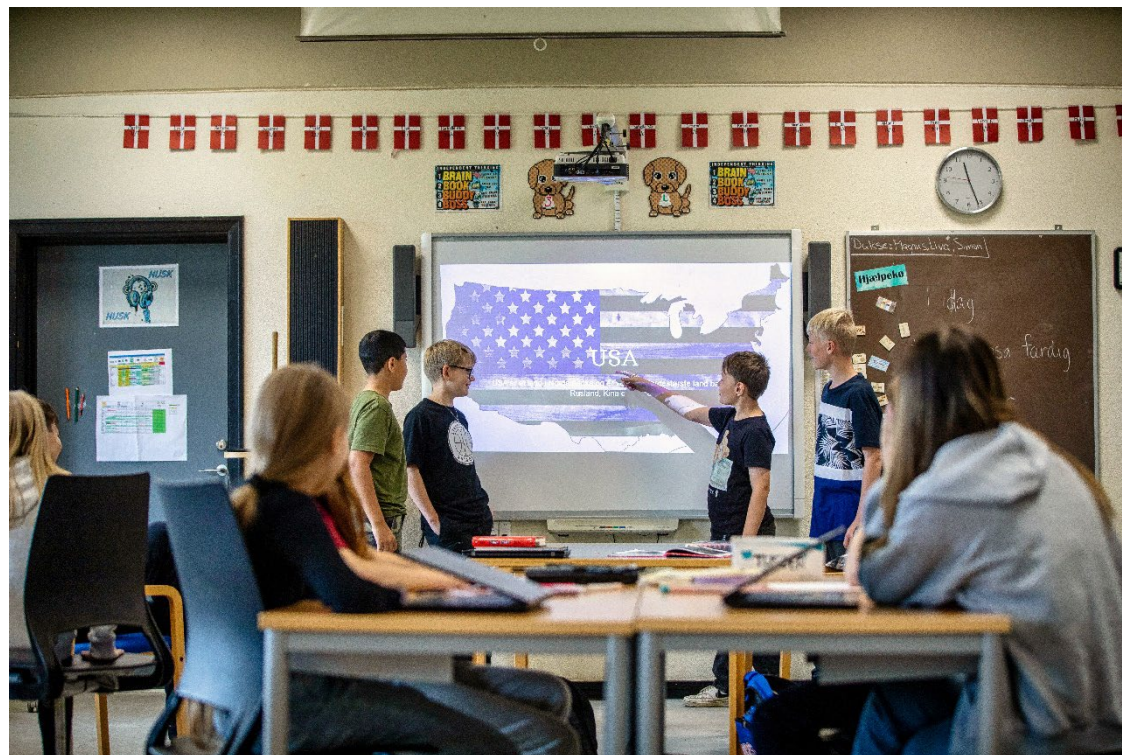
I har som ledelse/ressourcepersoner alle gruppernes A3-papir, hvorpå der fremgår deres vigtigste pointer + hvad de særligt tager med derfra + hvad de ønsker, at I arbejder videre med. Ligeledes har I hver af jeres egne nedskrevne observationer og pointer fra, da I gik rundt og lyttede ved gruppeprocesserne.

Denne data vil vi anbefale, at I tager afsæt i, når I planlægger jeres videre proces herfra. Det er givet, at det er afgørende, at det er tydeligt for medarbejdere, hvor I aktuelt er, og hvor I sammen er på vej hen i jeres procesarbejde med et fælles børnesyn i praksis. I kan med fordel selv arbejde videre med en aktionslæringsproces, hvor I indtænker teamsparring, klasseobservationer og makkerpar mellem medarbejderne, som understøtter både temasene og den enkeltes medarbejder hverdagsafprøvninger.

Børnesyn, del 1 - drejebog

FAKTA

- Kursus/aktivitet:
- Antal deltagere:
- Dato/tid:
- Facilitator:

TID	INDHOLD	SLIDES	FORM	FORBEREDELSE/HUSK
	Opstart: Velkommen og program for arrangementet			Husk at bede grupperne aftale, hvem der er ordstyrer/tidtager, pennefører, samt fremlæggelsesansvarlig for hver gruppe (såfremt I ikke har bestemt dette på forhånd)
14.00-14.15	Hvad er børnesyn?	4-8	<ul style="list-style-type: none"> Se fælles eller i grupper webinar 6.31-15.02 Individuel refleksion med stikord på papir (5 min) 	Individuel refleksion: Bed hver deltager skrive stikord ned på papir (ikke pc). Denne øvelse anbefales <i>ikke</i> at opsamle i plenum
14.15-14.30	Grundlæggende viden om; tilknytning	9	<ul style="list-style-type: none"> Se fælles webinar 15.03-19.30 Bed deltagerne drøfte i grupper "Hvad er kontakt før opgave?" (10 min) <p><i>Har I mere tid og ser fordel ved at gå mere ind i denne del, så kan I med fordel anvende disse spørgsmål:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Har alle vores elever "en tryk base"? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvad kan vi gøre for at sikre, at alle har en tryk base? (20/30 min drøftelse og 10 min opsamling) 	Gruppedrøftelse i mindre grupper – <i>ingen</i> plenumopsamling. <i>Hvis I prioriterer mere tid til denne opgave og anvender de øvrige spørgsmål, så anbefales det at samle refleksioner og pointer op i plenum.</i>
14.30-14.40	Pause (10min)			
14.40- 16.10	Grundlæggende viden om; Selvbestemmelsesteorien, anerkendelse og snubletråde	10-25	<ul style="list-style-type: none"> Se fælles webinar om Selvbestemmelsesteorien 19.32-24.59 (6,5 min) Bed deltagerne i grupper at forklare Selvbestemmelsesteorien for hinanden. (10 min) Dernæst kan de drøfte, hvilken betydning deres nye viden om Selvbestemmelsesteorien har for deres pædagogiske og didaktiske praksis. Hver gruppe skriver post-its med pointer for at fastholde disse. (15 min) 	Husk post-its til at fastholde pointer <i>Evt. ekstra materiale til brug mellem Selvbestemmelsesteorien og snubletråde:</i> <i>Hvis jeres tid tillader det, kan I med fordel bruge mere til på anerkendelse som</i>

			<p>---</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se fælles webinar om Anerkendelse og snubletråde <u>25.00-47.27</u> (22,5min) • <u>Arbejdsspørgsmål til nedenstående proces:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvad er den "gode" elev for mig? 2. Hvem har jeg ("automatisk") på indersiden og ydersiden? <p><u>Proces:</u></p> <p><u>Individuelt:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hver deltager summer alene om, hvad den gode elev er for dem (noter på papir) (5 min) <p><u>Grupper:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppen deler egne refleksioner og pointer med hinanden (15 min) • Gruppe samler op på fælles pointer, og disse skrives på post-its (10 min) 	<p><i>begreb samt Anerkendelsestrappen. Det kan I gøre således:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bed grupperne forklare hinanden, hvad anerkendelse er og lad dem drøfte anerkendelsestrappen med de arbejdsspørgsmål, som er i slidsene (slide 19)
16.10-16.20	Pause (10min)			
16.20-16.50	Gruppeopsamling; forberedelse og delinger		<ul style="list-style-type: none"> • Hver gruppe samler op på de post-its, som er skrevet i løbet af de forskellige processer. Bed dem udvælge deres vigtigste pointer + hvad de særligt tager med derfra + hvad de ønsker, at I arbejder videre med. Dette skrives på et A3-papir (10 min) • Alle grupper fremlægger på skift i plenum (20 min ved 3-5 min pr. gruppe) • Hvis I er en større skole, kan I vælge, at grupper fremlægger for hinanden á 2, 3 eller 4 grupper. • Slutteligt skal I som ledelse/facilitatorer bede om deres A3 med pointer og bullets, således I kan anvende dem I jeres videre arbejde. 	<p>Husk A3-papir og gode tuscher</p> <p>Husk at få hver gruppes A3-papir med opsamlende pointer og bullets</p>

16.50-17.00	Afslutning: Opsamling, spørgsmål og videre aftaler herfra		<ul style="list-style-type: none">• Opsaml på oplevelsen af processen og lyt til eventuelle ønsker til fremadrettet lignende arrangement. (5 min)• Saml afsluttende op og fortæl, hvad I tænker, at næste skridt er herfra, så I er sikre på, at alle medarbejdere har en oplevelse af, at processen i dag har en større sammenhæng og jeres arbejde er kontinuerligt. (5 min)	
-------------	--	--	---	--

Børnesyn, del 2 - drejebog

FAKTA

- Kursus/aktivitet:
- Antal deltagere:
- Dato/tid:
- Facilitator:

TID	INDHOLD	SLIDES	FORM	FORBEREDELSE/HUSK
	Opstart: <ul style="list-style-type: none"> • Velkommen • Program 			Husk at bede grupperne aftale, hvem der er ordstyrer/tidtager, pennefører samt fremlæggelsesansvarlig for hver gruppe (såfremt I ikke har bestemt dette på forhånd)
14.00-14.40	Børnesyn: <ul style="list-style-type: none"> • Forskellige brillers betydning • Børn med/i vanskeligheder • Dobbeltblik (både-og) 	5-10	<ul style="list-style-type: none"> • Se fælles webinar 6.08-24.35 (ca. 19 min) • Bed deltagerne drøfte i de aftalte grupper. Anvend spørgsmålene på slide 10. (15 min) • Bed gruppens pennefører om at fastholde pointer undervejs på et A3-papir – gerne som mindmap. 	Husk A3-papir og gode tuscher Print slide 10 (findes under refleksionsark side 1 ³), så hver deltager/gruppe har mulighed for at sidde med spørgsmålene fysisk foran sig.
14.40-14.50	Pause (10min)			
14.50-15.45	Børnesyn fortsat:		<ul style="list-style-type: none"> • Se fælles webinar 24.43-40.27 (ca. 17 min) <p><u>To og to skal de nu drøfte:</u> (10 min)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilken betydning vil det have for den pædagogiske og didaktiske praksis, hvis vi ændrer blikket til "børn gør det godt, hvis de kan" – i stedet for "hvis de vil"? • Hvilken betydning vil det have for den pædagogiske og didaktiske praksis, hvis vi ændrer blikket til "børn med udviklingsforsinkelser frem for udviklingsforstyrrelser"? <p><u>Gruppedrøftelse</u> (20 min)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bed deltagerne drøfte i de aftalte grupper. Anvend spørgsmålene på slide 14. • Bed gruppens pennefører om at fastholde pointer undervejs på et A3-papir – der arbejdes gerne videre på mindmappet 	I kan overveje om det kan være en fordel at få to-mandgrupperne ud og gå (eller op at stå) imens de drøfter spørgsmålene. Der kan muligvis være en fordel ved, at de bliver blandet på tværs ved en eventuel walk'n talk. Print slide 14 (findes under refleksionsark side 2 ⁴), så hver deltager/gruppe har mulighed for at sidde med spørgsmålene fysisk foran sig.
15.45-15.55	Pause (10min)			

³ www.denmangfoldigefolkeskole → se under "videndeling:" Børnesyn i pædagogisk praksis vol. 2 → Refleksionsark i pdf

15.55-16.50	Børnesyn fortsat: <ul style="list-style-type: none"> • Adfærd er kommunikation • Diagnoser som øjebliksbilleder (bio-psyko-social forståelse) Cirkelslutninger og selvopfyldende profetier • Adfærd som invitation 		<ul style="list-style-type: none"> • Se fælles webinar 40.32-52.40 (ca. 12 min) <u>Individuelt og deling</u> (10 min) <ul style="list-style-type: none"> • Læs citat på slide 19 om "whistleblowers" og reflekter over, hvad det sætter gang i af tanker. (skriv egne stikord på papir) (3 min) • Del egne refleksioner med sidemanden (7 min) <u>Gruppedrøftelse</u> (20 min) <ul style="list-style-type: none"> • Bed deltagerne drøfte i de aftalte grupper. Anvend spørgsmålene på slide 20. • Bed gruppens pennefører om at fastholde pointer undervejs på et A3-papir – der arbejdes gerne videre på mindmappet <u>Gruppearbejdet sammenfattes</u> (10 min) <ul style="list-style-type: none"> • Gruppen sammenholder dagens pointer fra mindmappen, og der drøftes, hvad der særligt skal fremhæves fra dagen. Bed dem derfor udvælge: (nedskrives på nyt A3-papir) <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 ting de særligt tager med fra arrangementet 2. 2 ting de får lyst til at forandre eller afprøve i praksis 3. Den vigtigste ting I nu som organisation skal prioritere at arbejde videre med 	Husk papir og kuglepenne, så alle kan nedskrive egne refleksioner Print slide 19 med citat, så hver deltager kan sidde med dette fysisk og imens de skal læse og reflektere Print slide 20 (findes under refleksionsark side 3 ⁵), så hver deltager/gruppe har mulighed for at sidde med spørgsmålene fysisk foran sig. A3-papir og forsat gode tuscher 😊
16.50-17.20			<u>Deling i grupper/plenum:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Alle grupper fremlægger på skift i plenum (20 min ved 3-5min pr. gruppe) 	Husk at få hver gruppes A3-papir med opsamlende pointer og ønsker

⁴ www.denmangfoldigefolkeskole → se under "videndeling: " Børnesyn i pædagogisk praksis vol. 2 → Refleksionsark i pdf

⁵ www.denmangfoldigefolkeskole → se under "videndeling: " Børnesyn i pædagogisk praksis vol. 2 → Refleksionsark i pdf

			<p>➔ Hvis I er en større skole, kan I vælge, at grupper fremlægger for hinanden å 2, 3 eller 4 grupper.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slutteligt skal I som ledelse/facilitatorer bede om deres A3 med pointer og bullets, således I kan anvende dem I jeres videre arbejde. 	
17.20-17.30	Afslutning: Opsamling, spørgsmål og videre aftaler herfra		<ul style="list-style-type: none"> • Opsaml på oplevelsen af processen og lyt til eventuelle ønsker til fremadrettet lignende arrangement. (5 min) • Saml afsluttende op og fortæl, hvad I tænker, at næste skridt er herfra, så I er sikre på, at alle medarbejdere har en oplevelse af, at processen i dag har en større sammenhæng og jeres arbejde er kontinuerligt. (5 min) 	